Пролог

Тя отваря очи в мрак, плътен като превръзка на очите. Посреща я тежестта на застоял, влажен въздух, който отдавна никой не е вдишвал.

И останалите ѝ сетива рязко се пробуждат. Чува отекващите капки в тишината, усеща студа, миризмата. Мухъл, примесен с нещо, което засега не успява да разпознае – нещо животинско и зловонно. Размърдва пръсти и усеща песъчинки и влага под дънките си. Вече започва да си спомня – как се е озовала тук, защо се е случило всичко това.

Как е могла да бъде толкова глупава.

Потиска парещия прилив на паника и се опитва да седне, но движението се оказва непосилно. Поема дълбоко въздух и изкрещява, а гласът ѝ отеква в стените. Крещи и крещи, и крещи, до прегракване.

Но никой не идва. Защото никой не чува.

Тя отново затваря очи и усеща как по лицето ѝ се стичат горещи сълзи от гняв. Цялото ѝ тяло е сковано от ярост и самообвинения и не усеща почти нищо друго, докато внезапно, обзета от ужас, не долавя как първите остри малки крачета ситнят по кожата ѝ.

***

Някой май беше казал, че април е най-жестокият месец. Е, който и да е бил, не е бил детектив. Жестокост може да има по всяко време – знам го, виждал съм я. Но студът и мракът някак притъпяват усещането. В тази работа слънчевата светлина, птиците и синьото небе могат да бъдат безмилостни. Вероятно заради контраста. Смърт и надежда.

Тази история започва с надежда. Първи май. Първият ден на пролетта – истинската пролет. И ако някога сте били в Оксфорд, знаете как е – тук няма средно положение. Когато вали, камъкът придобива цвета на пикня, но на светло, когато колежите изглеждат сякаш са издялани от облаци, няма по-красиво място на земята. И това го казвам аз – едно цинично старо ченге.

А колкото до Майското утро, тогава градът е в най-ексцентричния си вид, най-упорито и неподправено „себе си“. Едновременно езически, християнски и леко откачен, като често е трудно да разбереш кое кое е. Хористи пеят при изгрев слънце от върха на кула. Музиканти с латерни се бутат между денонощните фургони за бургери. Кръчмите отварят в шест сутринта, а половината студенти още са пияни от предната вечер. Дори трезвомислещите жители на Северен Оксфорд излизат масово с цветя в косите – и не, не се шегувам. Миналата година излязоха над 25 000 души. Един от тях беше мъж, облечен като дърво. Мисля, че схващате картинката.

Така или иначе, това е значим ден в полицейския календар. Но за униформените е от хубавите дежурства. Ранното ставане може да е убийствено, но проблеми почти няма, а и ни тъпчат с кафе и сандвичи с бекон. Или поне така беше последният път, когато бях на такова дежурство. Но тогава още носех униформа. Преди да стана детектив. Преди да стигна до детектив инспектор.

Тази година обаче е различно. Тази година не само ранното ставане е убийствено.

***

Когато Марк Секстън стига до къщата, вече закъснява с почти час. По това време на сутринта движението би трябвало

да е спокойно, но по М40 колите пълзят броня до броня, а задръстването се проточва чак по Банбъри Роуд. А когато завива по Фрамптън Роуд, вижда, че входът към алеята му е препречен от строителен камион. Секстън псува, блъска кайена на задна и с писък на гумите се връща назад. После рязко отваря вратата и слиза на улицата, като едва не стъпва в локва повръщано върху асфалта. Поглежда надолу с отвращение и оглежда обувките си. Какво, по дяволите, става с този проклет град тази сутрин?

Заключва колата, закрачва към входната врата и започва да рови по джобовете си за ключовете. Поне скелето вече е вдигнато. Сделката се проточи много повече от очакваното, но ако имат късмет, всичко би трябвало да е готово до Коледа. Изпусна на търг една къща от другата страна на Уудсток Роуд и се наложи да вдигне офертата си, за да вземе тази, но докато приключи с нея, ще я превърне в истинска златна мина. Пазарът на имоти може и да е в застой, но заради китайците и руснаците цените в този град сякаш никога не падат. Само на час от Лондон и на три пресечки от първокласно частно училище за момчетата.

Жена му не беше във възторг от идеята за къща-близнак, но той ѝ каза: виж я само – огромна е. Истинска викторианска къща, четири етажа над земята и мазе, което смята да превърне в най-модерна винарска изба и домашно кино – не че е казал това на жена си. А от другата страна живее само някакъв дъртак – надали ще вдига шумни купони до сутринта. Да, градината му е в доста окаяно състояние, но винаги могат да сложат жив плет. Ландшафтният дизайнер спомена нещо за шпалирно оформени дървета. По хилядарка парчето, но осигуряват мигновено прикритие. Макар че дори това няма да реши проблема отпред.

Той хвърля поглед към ръждясалата кортина, вдигната на тухли пред номер 33, и към трите велосипеда, заключени с вериги за едно дърво; към купчината гниещи палети и черните найлонови чували, от които по тротоара се търкалят празни бирени кенчета. Бяха там и последния път, когато идва – преди две седмици. Беше пъхнал бележка под вратата на дъртака с молба да ги разкара. Очевидно не го е направил.

Вратата се отваря. На прага е архитектът му, Тим Найт, с

руло чертежи в ръка. Усмихва се широко и махва на клиента си да влезе.

– Господин Секстън, радвам се да Ви видя отново. Мисля, че ще останете доволен от напредъка.

– Искрено се надявам – отвръща Секстън с тежка ирония. – Тази сутрин едва ли може да стане по-зле.

– Нека започнем отгоре.

Двамата се качват нагоре, а стъпките им кънтят по оголените дървени подове. На горния етаж местното радио гърми с пълна сила, а в почти всяка стая има работници. Двама мазачи на последния етаж, водопроводчик в банята към спалнята и специалист по реставрация на прозорци, който работи по плъзгащите се рамки. Един-двама от работниците хвърлят поглед към Секстън, но той не им отвръща. Извадил е таблета си и отбелязва свършените задачи, като към повечето има и забележки.

Накрая стигат до пристройката в задната част на къщата, където старата тухлена барака с едноскатен покрив е съборена и на нейно място се изгражда огромно пространство на две нива от стъкло и метал. Отвъд дърветата, по склона в дъното на градината, едва се вижда георгианската елегантност на Кресънт Скуеър. Секстън съжалява, че не е могъл да си позволи къща там, но пък пазарът се е вдигнал с пет процента, откакто е купил тази, така че няма от какво да се оплаква. Кара архитекта отново да го преведе през плановете за кухнята. „Господи, за шейсет хиляди не получаваш кой знае какво, а? Дори една проклета съдомиялна не включват.“ После се обръща и търси вратата към стълбите за мазето.

Найт изглежда леко притеснен.

– А, тъкмо щях да стигна до това. Изникна малък проблем с мазето.

Очите на Секстън се присвиват.

– Какво значи „проблем“?

– Тревър ми се обади вчера. Възникнал е въпрос с общата стена между двете къщи. Може да се наложи да сключим официално правно споразумение, преди да го решим – каквото и да направим, ще засегне съседния имот.

Секстън прави гримаса.

– О, мамка му, само адвокати ни липсват. Не можем да си позволим и тях да намесим. Какъв точно е проблемът?

– Започнали са да свалят мазилката, за да вкопаят новото окабеляване, но се оказало, че част от тухления зид е в лошо състояние. Бог знае откога госпожа Пардю не е слизала долу.

– Дърта глупачка – измърморва Секстън.

Найт решава да се направи, че не е чул. Все пак тази поръчка е изключително доходоносна.

– Както и да е – продължава той, – за съжаление едно от младите момчета не е разбрало достатъчно бързо с какво си има работа. Но не се тревожете, утре ще извикаме строителен инженер…

Но Секстън вече го избутва встрани.

– Я сам да видя какво става, по дяволите.

Крушката над стълбите за мазето примигва безрадостно, докато двамата слизат надолу. Навсякъде вони на мухъл.

– Внимавайте къде стъпвате – казва Найт. – Някои от стъпалата не са безопасни. Човек може да си счупи врата в тази тъмница.

– Имате ли фенерче? – провиква се Секстън, който вече е няколко метра напред. – Нищо не виждам, по дяволите.

Найт му подава фенерче и Секстън го включва. Веднага вижда какъв е проблемът. Боята се е надула върху остатъците от старата пожълтяла мазилка, а отдолу повечето тухли се ронят, покрити със суха сива плесен. По стената, от пода до тавана, се е отворила нова цепнатина, широка колкото пръста му.

– Мамка му, сега ще трябва ли да укрепваме основите на цялата проклета къща? Как е възможно геодезистът да е пропуснал такова нещо?

Найт изглежда виновен.

– Госпожа Пардю беше наредила шкафове по цялата тази стена. Нямало е как да погледне зад тях.

– И по-важното, защо никой не е наглеждал онова малоумно хлапе, дето е изкъртило половината ми шибана стена…

Той вдига от пода един от инструментите на строителите и започва да ръчка тухлите. Архитектът пристъпва напред.

– Сериозно, на Ваше място не бих…

Една тухла пада. После още една. След това цяло парче зидария се откъртва и се разбива на прах в краката им. Този път обувките на Секстън не остават чисти, но той дори не забелязва. Стои и гледа стената с отворена уста.

Има дупка, широка може би пет сантиметра.

А в мрака отвъд нея – лице.

***

В полицейския участък на Сейнт Олдейтс наскоро повишеният детектив сержант Гарет Куин вече е на второто си кафе и третата си порция препечени филийки, а скъпата му вратовръзка е преметната през рамо, за да я предпази от трохите. Скъпата вратовръзка, която върви със скъпия костюм и цялостното излъчване на човек, който е прекалено лъскав за обикновен полицай. И прекалено умен. Останалата част от стаята на отдела е полупразна – засега са дошли само Крис Гислингам и Верити Евърет. В момента нямат голям случай, а инспектор Фоли ще бъде цял ден на конференция, така че си позволяват рядката привилегия да започнат по-късно, последвана от винаги примамливата перспектива да наваксат с бумащината.

За миг всичко е спокойно – прашинки плуват в слънчевите лъчи, които се процеждат през щорите, чува се шумоленето на вестника на Куин, усеща се миризмата на кафе.

Изведнъж телефонът звъни. Часът е 9:17. Куин се пресяга и вдига слушалката.

– Криминален отдел.

После:

– Мамка му. Сигурен ли си?

Гислингам и Евърет вдигат очи.

Гислингам, когото винаги описват като „як“ и „стабилен“ – и не само защото е започнал да понатежава около кръста. Гислингам, който – за разлика от Куин – не е станал детектив сержант и, предвид възрастта му, вероятно вече няма и да стане. Но не го подценявайте заради това. Всеки криминален отдел има нужда от един Гислингам и ако се давиш, това е човекът, който би искал да ти държи въжето.

Колкото до Евърет, и при нея не бива да се съди по външния вид. Може да изглежда като госпожица Марпъл на трийсет и пет, но е също толкова неумолима. Или, както казва Гислингам, Ев със сигурност е била хрътка в предишен живот.

Куин още е на телефона.

– И със сигурност никой не отговаря в съседната къща? Добре. Не, заемаме се. Кажете на униформените да ни чакат там и гледайте да има поне една жена полицай.

Гислингам вече посяга към сакото си. Куин затваря телефона и отхапва за последно от филийката, докато се изправя.

– Беше централата. Някой се е обадил от Фрамптън Роуд и казал, че в мазето на съседната къща има момиче.

– В *мазето*? – казва Евърет и очите ѝ се разширяват.

– Някой по погрешка е пробил стената. Явно в къщата живее някакъв старец. Но не могат да се свържат с него.

– О, мамка му.

– Да. Горе-долу това е положението.

Когато спират пред къщата, отпред вече се е събрала тълпа. Част от нея изглежда са строителите от номер 31, доволни от всяко извинение да спрат работа, стига Секстън да не им се нахвърли пак. Други вероятно са съседи, а между тях тук-таме се мотаят и видимо изтощени празнуващи с цветя по шапките и кенчета бира в ръка. За леко сюрреалистичната атмосфера допринася и подпряна на бордюра пластмасова крава в пълен размер, наметната с цветна покривка и с нарциси около рогата. Двама танцьори морис са подхванали импровизирано изпълнение на тротоара.

– Божичко – казва Гислингам, докато Куин гаси двигателя. – Можем ли да ги глобим, че са паркирали това чудо без разрешително?

Слизат и пресичат улицата точно когато от другата страна спират две патрулки. Една жена от тълпата подсвирква одобрително на Куин и избухва в смях, когато той се обръща да я погледне. Трима униформени се присъединяват към тях от колите. Единият носи таран; жената полицай е Ерика Сомър. Гислингам улавя бързия поглед между нея и Куин и вижда усмивката в очите ѝ при неговото смущение. Значи такава била работата,

мисли си той. Подозираше, че между тези двамата може да има нещо. Както каза на Джанет онази вечер, прекалено много пъти ги е заварвал заедно до кафемашината, за да е случайност. Не че може да вини Куин – тя си е хубавица, дори в униформа и практични обувки. Само се надява тя да не очаква твърде много: Куин не е от най-преданата порода.

– Знаем ли името на стареца, който живее тук? – пита Куин.

– Някой си господин Уилям Харпър, сър – казва Сомър. – Извикахме и парамедиците, за всеки случай, ако наистина има момиче вътре.

– Много добре знам какво видях.

Куин се обръща. Мъж с костюм, какъвто самият Куин би си купил, ако можеше да си го позволи. Тясна кройка, копринена материя и подплата от виненочервен сатен, която крещящо се бие с лилава карирана риза и розова вратовръзка на точки. От километър му личи, че е от Ситито. Както и че е бесен.

– Вижте – казва мъжът, – колко време ще отнеме всичко това? Имам среща с адвоката си в три, а ако движението на връщане е същото…

– Извинете, господине, Вие сте?

– Марк Секстън. От съседната къща – моя е.

– Значи Вие се обадихте?

– Да, аз. Бях долу в мазето с архитекта си и част от стената поддаде. Там има момиче. Знам какво видях и, за разлика от тази сган, не съм почерпен. Питайте Найт – и той го видя.

– Добре – казва Куин и махва на полицая с тарана да се приближи до вратата. – Да действаме. И разкарайте тази тълпа от тротоара, става ли? Като сцена от филм на ужасите е.

Когато Куин се отдалечава, Секстън го подвиква обратно.

– Ей! А моите строители? Кога ще могат да влязат пак?

Куин не му обръща внимание, но когато Гислингам минава покрай него, Секстън го потупва по рамото.

– Съжалявам, приятел – казва весело Гислингам. – Лъскавият ремонт ще трябва да почака.

На стъпалото пред входната врата Куин блъска силно с юмрук.

– Господин Харпър! Полицията на Темз Вали. Ако сте вътре, моля, отворете вратата – в противен случай ще бъдем принудени да я разбием.

Тишина.

– Добре – казва Куин и кимва на униформения полицай. – Действай.

Вратата се оказва по-здрава, отколкото изглежда, особено предвид състоянието на останалата част от къщата, но при третия удар пантите се разцепват. Някой от тълпата изревава одобрително с пиянски глас, а останалите се натискат напред, напрягайки се да видят какво става.

Куин и Гислингам влизат и придърпват вратата след себе си.

Отвън още се чуват звънчетата на танцьорите морис, а някъде в застоялия въздух бръмчат мухи. Очевидно мястото не е ремонтирано от десетилетия. Тапетите се белят от стените, таваните са провиснали и покрити с кафяви петна. По пода са разхвърляни вестници.

Куин тръгва бавно по коридора. Старите дъски скърцат под краката му, а обувките му шумолят по разхвърляните вестници.

– Има ли някой тук? Господин Харпър? Полицията е.

И тогава го чува. Скимтене. Съвсем наблизо. Застава неподвижно за миг, опитвайки се да разбере откъде идва звукът, после рязко пристъпва напред и отваря вратата под стълбите.

На тоалетната седи старец, облечен само с потник. Редки снопчета жилава черна коса са полепнали по скалпа и раменете му. Гащите му са смъкнати около глезените, а пенисът и тестисите му висят отпуснато между краката. Той се свива назад от Куин, продължава да мънка нещо и стиска тоалетната седалка с костеливите си пръсти. Целият е мръсен, а по пода има изпражнения.

Сомър подвиква откъм прага:

– Детектив сержант Куин? Парамедиците пристигнаха, ако Ви трябват.

– Слава Богу – да дойдат насам, моля.

Сомър се отдръпва, за да пропусне двама мъже със зелени гащеризони. Единият кляка пред стареца.

– Господин Харпър? Не се тревожете. Само ще Ви прегледаме набързо.

Куин дава знак на Гислингам и двамата се отдръпват към кухнята.

Гислингам подсвирва, когато вратата се отваря.

– Това е направо за музея „Виктория и Албърт“.

Древна газова печка, кафяво-оранжеви плочки от седемдесетте, метална мивка. Кухненска маса с плот от формика с четири разнородни стола. И всяка повърхност е отрупана с мръсни чинии, празни бирени бутилки и недоядени консерви, гъмжащи от мухи. Всички прозорци са затворени, а балатумът под краката им лепне по обувките. Стъклена врата с перде от мъниста води към остъклена веранда, а друга врата вероятно към мазето. Заключена е, но на един пирон виси връзка ключове. Гислингам я грабва и започва трескаво да опитва ключовете. Трябват му три опита, докато намери правилния. Макар ключът да е ръждясал, се завърта без да заяжда. Той отваря вратата, светва лампата и се отдръпва, за да пусне Куин да мине пръв. Двамата слизат бавно, стъпало по стъпало, а неоновата лампа над главите им съска тихо.

– Ехо? Има ли някой долу?

Светлината е мъждива, но достатъчна, за да виждат. Мазето е празно. Картонени кашони, черни найлонови чували, стара стойка за лампа, ламаринена вана, пълна с боклуци. Но освен това – нищо.

Двамата стоят и се гледат, а сърцата им блъскат толкова силно, че едва чуват каквото и да било.

– Какво беше това? – прошепва Гислингам. – Като че ли нещо драска. Плъхове?

Куин неволно подскача и плъзва поглед по пода в краката си; ако има нещо, което не понася, то са проклетите плъхове.

Гислингам отново се оглежда, докато очите му постепенно свикват с полумрака, и съжалява, че не е взел фенерчето от колата.

– Какво е това там?

Пробива си път между кашоните и изведнъж разбира, че мазето е много по-голямо, отколкото са си мислели.

– Куин, тук има още една врата. Ще ми помогнеш ли?

Опитва да я отвори, но тя не помръдва. Горе има резе и след известно дърпане Куин успява да го издърпа, но проклетата врата пак не помръдва.

– Сигурно е заключена – казва Гислингам. – Още ли са у теб онези ключове?

В полумрака е още по-трудно да уцелят правилния, но накрая успяват. После опират ремене във вратата и тя бавно поддава напред. Удря ги вълна от такава смрад, че и двамата притискат ръце към устата си.

В краката им, върху бетонния под, лежи млада жена. Облечена е с дънки, скъсани на коленете, и раздърпана жилетка, която някога вероятно е била жълта. Устата ѝ е отворена. Очите са затворени. На болнавата светлина кожата ѝ изглежда мъртвешки бяла.

Но има и още нещо. Нещо, за което нищо не ги е подготвило.

Седи до нея и я дърпа за косата.

Дете.

***

А къде бях аз, докато се случваше всичко това? Ще ми се да можех да кажа, че съм участвал в нещо сурово и впечатляващо, като примерно в координирана акция със спецчастите или борба с тероризма, но тъжната истина е, че бях на обучение в Уорик. „Работа с общността през XXI век“. За инспектори и нагоре. Страшни късметлии сме, няма що. Покрай убийствените презентации и безумно ранното ставане започвах да си мисля, че униформените на дежурство за Майското утро направо са ударили джакпота. Но после получих обаждането. Под намръщения поглед на важничещата организаторка, която беше настояла да си изключим телефоните, и една съвсем отчетлива въздишка, когато се измъкнах в коридора. Сигурно се е притеснила, че изобщо няма да се върна.

– Откараха момичето в „Джон Рад“ – казва Куин. – Доста е зле. Явно отдавна не е яла и е силно обезводнена. В стаята беше останала една бутилка вода, но подозирам, че е давала повечето на детето. Медиците ще могат да ни кажат повече, след като направят цялостен преглед.

– А момчето?

– Още не казва нищо. Но, за Бога, едва ли е на повече от две – какво изобщо може да ни каже? Горкото хлапе не даде нито на мен, нито на Гис да се доближим до него, затова Сомър се качи в линейката. Арестувахме Харпър на място, но когато се опитахме да го изведем от къщата, започна да рита и да ни ругае. Предполагам, че е с Алцхаймер.

– Виж, знам, че няма нужда да ти го казвам, но ако Харпър е уязвим възрастен, трябва да действаме стриктно по процедура.

– Знам. Погрижили сме се. Обадих се на социалните служби. И не само заради него. Това дете също ще има нужда от помощ.

Настъпва тишина и подозирам, че и двамата мислим едно и също.

Напълно възможно е да си имаме работа с дете, което не познава нищо друго. Което е родено там долу. В тъмното.

– Добре – казвам. – Тръгвам веднага. Ще съм там до обяд.

***

Би Би Си Мидлендс
Понеделник, 1 май 2017 г. | **Последно обновена в** 11:21 ч.

ИЗВЪНРЕДНО: Млада жена и малко дете открити в мазе в Северен Оксфорд

Постъпва информация, че млада жена и малко дете, за което се предполага, че е неин син, са били открити в мазето на къща на Фрамптън Роуд в Северен Оксфорд. Строителни работи в съседния имот тази сутрин са довели до откриването на момичето, което по първоначални данни е било заключено в мазето. Самоличността ѝ засега не се съобщава, а полицията на Темз Вали все още не е излязла с официално изявление.

Очаквайте още информация по случая.

***